

ותמהינן: וכי אין מי שחי ממכת פרדה לבנה, והא קא חזינן דחיי [הרי רואים אנו כי הם חיים]?!⁵³

ומשנינן: אימא: כך הוא שאמר רבי חנינא: מעולם לא שאלני אדם על מכת פרדה לבנה "וחיית" בלשון נקיבה, ואמכה קאי שאין המכה מתרפאת [רש"י חולין ז ב].

ואכתי תמהינן: והא קא חזינן דמיתסי [מתרפאת] המכה?!⁵⁴

ומפרשינן: כי רק בפרדות דסומקן אינהו וחיוורן ריש כרעייהו [גופן אדום, וראש רגליהן לבן] הוא דקאמרינן שאין מתרפאת מכתם.

וכעת חוזרת הגמרא לשאלתה: למימרא דרבי יהושע בן לוי קשיש היה מרבי חנינא ולפיכך קראו "ראשונים" —

הרי מכל מקום שמע מינה — מדקאמר רבי יהושע בן לוי: לי התיר "רבי" חנינא — דרבי חנינא קשיש⁽⁵³⁾ היה מרבי יהושע בן לוי, שהרי אין דרך הזקנים לומר על הבחורים "רבי", אלא "לי התיר חנינא" היה אומר, כלומר: לי אמר חנינא שהיא רפואה [רש"י].⁽⁵⁴⁾

אלא מכח קושיא זו אמרינן, דהכי קאמר רבי

חנינא על ספיקן של רבי יהושע בן לוי "חפן ומת מהו שיכנס אחר בחפינתו":

בוא וראה ששאלתן של אחרונים [רבי יהושע בן לוי] כשאלה של ראשונים, שהרי אני מן הראשונים, ואף אני הייתי מתקשה בזאת [רש"י]; ולריטב"א גירסא אחרת בזה, ראה שם].

ותמהינן: ומי אמר רבי חנינא הכי, כי אף הוא היה מסופק בדין חפן ומת מהו שיכנס אחר בחפינתו?!⁵⁵

והאמר רבי חנינא:

כהן גדול שמת ביום הכפורים לאחר שחיטת פרו, ונתמנה אחר תחתיו, צריך זה שנתמנה להביא פר אחר ולשחטו, ומשום שאמרה תורה: בזאת יבוא אהרן אל הקודש "בפר" בן בקר לחטאת, הרי משמע: "בפר" ולא בדמו של פר —

ועוד אמר רבי חנינא: קמורת שחפנה קודם שחיטת הפר לא עשה ולא כלום.

וכיון שכן, הרי פשיטא שאין יכול הכהן הגדול להכנס בחפינתו של חברו, כי רק לאחר שנתמנה הרי הוא שוחט את פרו, ונמצאת חפינת חברו קודמת לשחיטת פרו, ואינה כלום; ואיך נסתפק רבי חנינא

מתכוין לשם רפואה.

ולדעת החולקים: כי לכולי עלמא אין ניכר הדבר שאוכלו לרפואה, כי יאמרו: לאכילה הוא מכוין [ביאור הלכה שם].

53. לשון רש"י: "שמע מינה דרבי יהושע בן לוי

לא הוה קשיש".

54. כתב הריטב"א: והנכון, דלאו משום דקרי ליה "רבי", אלא משום דקאמר "התיר" לי, דמשמע שבא להוראה לפניו, דאע"ג דמשום דבקי ברפואה הוה, מכל מקום לישנא ד"לי התיר" לישנא דהוראה הוה.